

Aleksis K

Juopumus kevenee

Tätä se suuri verouudistus tiesi: kun veroja kevennetään, vastaavasti kevennetään myös viinoja. Niin sanotuista marginaalijuomista nipistetään yläpäästä muutama prosentti pois, jottei uudistuksen jälkeen kenenkään tarvitse enää juoda yli 40-prosenttista votkaa.

Koska veroja kevennettäessä pantiin samalla kaikki tulot verolle, on aihetta odottaa, että viinapuolella tehdään vastaavalla tavalla, eli aletaan lisätä prosentteja kaikkiin juomiin, kuten veteen ja maitoon.

Näin aluksi suuri viinauudistus on kuitenkin jonkin verran vaikeatajuinen, joten sitä on syytä selvittää muutaman esimerkkitaupauksen avulla.

Aloitetaan tavallisesta viinamaksajaperheestä, johon kuuluvat isä, äiti ja kaksi lasta. He asuvat kerrostalokolmiossa ja juovat vuosittain keskimääräisen suomalaisannoksen, noin seitsemän litraa henkeä kohden puhtaaksi alkoholiksi muutettuna. Käytännön syistä toiminta on järjestetty siten, että isä juo yksin perheen koko kiintiön, 28 litraa, eli kaksi pulloa Dry Vodkaa joka viikonloppu ja juhlapyhinä neljä. Juhlapyhä on silloin, kun isäntä saa täyden lastin.

Nykyvauhdilla vaimo ja lapset joutuvat pihalle keskimäärin kello 22.45 perjantai-iltana. Sen sijaan uudistuksen jälkeen, kun juomaa lantrataan viisi prosenttia, isä lempaa perheensä ulos viisi prosenttia myöhemmin eli vasta kello 23.53. Irtaimistoakin rikkoutuu viisi prosenttia vähemmän, mikä on selvä taloudellinen etu.

Toinen casemme on eronnut,

keski-ikäinen mies, joka asuu veneen alla ja nauttii päivittäin pullollisen pakkasnestettä ja neljä illodinia. Tälle onnettomalle viinauudistuksesta ei koidu mitään hyötyä, koska se koskee vain valtion pullotteita. Esimerkiksi osoittaa lähinnä sen, että valtio huolehtii kuluttajan edusta paremmin kuin huoltoasemat ja kemikalikaupat.

Kolmas esimerkkimme on todellinen lottovoittaja suuressa viinauudistuksessa. Hän on eläkkeellä oleva leskiruustinna, joka aikansa kuluksi särpii seitsemän pullollista kotimaista turvenuijaviskiä joka päivä. Hänen maksansa on laskettu poksah-tavan tasan kymmenen kuukauden kuluttua, eli ensi lokakuun 17. päivä, mutta kun viskiä laimennetaan kolme prosenttia, maksa käy ja kukkuu peräti lokakuun 27. päivään saakka.

Lähes yksinomaan myönteisistä vaikutuksista huolimatta ei ole voitu täysin välttää sitä, että joissakin poikkeustapauksissa uudistuksesta on myös haittaa. Sellaista kuvitteellista tilannetta kuvaa jo mainittu kolmas esimerkki (leskiruustinna), siinä tapauksessa, ettei hän ryyppää koko kansaneläkettään itse. Silloinhan käy sillä lailla, että aina eläkepäivänä ovelle ilmaantuu aikamiespoika, joka putsaa muurin rahoistaan ja hankkii juotavaa itselleen. Kun nyt viina laimenee ja samalla kallistuu, poika tarvitsee entistä enemmän rahaa. Valtiovalta kuitenkin tietävästi jo suunnittelee, että tällaisia väliinpuotoajia muistetaan ylimääräisellä kansaneläkkeen kolmen prosentin korotuksella.